

Příběh o Ježíšově smrti (úryvky)

Poslední večeře

Evangelium podle Matouše 26, 14 – 35; Evangelium podle Marka 14, 10 – 31; Evangelium podle Lukáše 22, 1 – 39; Evangelium podle Jana 13, 1- 35; 18

Za veleknězi a zákoníky, kteří kuli plány, jak uvěznit a usmrtit Ježíše, přišel nečekaný návštěvník. „Kolik mi zaplatíte, abych vám vydal svého učitele?“ zeptal se Jidáš, jeden z dvanácti apoštolů.

Nikdo neví, proč spáchal tento hrozný čin. Možná to byla touha po penězích, kněží mu však dali jen třicet stříbrných, cenu za otroka. Možná si Jidáš myslel, že když se Ježíš skutečně ocitne v nebezpečí, použije svou moc, aby unikl, a stane se očekávaným a nad všemi vítězícím Mesiášem. Ať už však byl důvod jakýkoli, od této chvíle hledal příležitost, jak Ježíše vydat veleradě.

(...) Sotva ten den večer usedlo dvanáct učedníků s Ježíšem k večeři, vypukly dohady o tom, kdo bude největší v nadcházejícím Ježíšově království. Snad je vyvolalo to, že někoho u stolu bylo třeba obsloužit a nikdo nebyl ochoten to udělat. Ježíš jim řekl: „Kdo mezi námi je největší, buď jako poslední, a kdo je v čele, buď jako ten, kdo slouží.“ A šel jim příkladem. Odložil svrchní šat, přepásal se lněným plátnem, pak nalil do mísy vodu a začal omývat nohy svým učedníkům.

Petr se zdráhal: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já činím, nyní nechápeš, potom však pochopíš; (...) nazýváte mne Mistrem a Pánem a máte pravdu. Skutečně jsem, a pokud já, Mistr a Pán, jsem vám umyl nohy, i vy máte jinému

umývat nohy. Sluha není větší než jeho pán a posel není větší než ten, kdo ho poslal. Kdo přijímá mne, přijímá i toho, kdo mne poslal.“

A pak řekl Ježíš v hlubokém zármutku: „Jeden z vás mne zradí.“ Znepokojení učedníci se ho hned vyptávali: „Pane, jsem to já?“ (...) Ježíš odpověděl: „Ten, komu namočím skývu chleba a podám mu ji.“ Podal ji Jidášovi Iškariotskému. Podávat sousta hostu bylo tehdy znamením mimořádné úcty, a když to Ježíš učinil, pokusil se Jidáše zahanbit za jeho nečestnost. Pak ještě dodal: „Co chceš učinit, učíš hned!“ Jidáš se zdvihl k odchodu a Ježíš pochopil, že jeho poslední pokus byl marný.

Nikdo si neuvědomil, že se chystá Ježíše zradit. Mysleli si, že jej Ježíš poslal nakoupit, co potřebují na svátky. (...)

Potom opustili město a vydali se na Olivovou horu. Cestou jim Ježíš řekl: „Vy všichni mne dnes večer zapřete.“

„Kdokoliv jiný tě může zradit,“ řekl Petr, „ale já nikdy.“

„Petře, ještě se ani kohout dnes neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mne znáš.“ Petr se téměř rozplakal. „I kdybych měl s tebou zemřít, nezapřu tě,“ protestoval Petr a s ním všichni ostatní. Když však vstoupili do Getsemanské zahrady, byli plní smutku.

Modlitba v Getsemane

Evangelium podle Matouše 26, 36 – 58; Evangelium podle Marka 14, 32 – 52; Evangelium podle Lukáše 22, 39 – 54; Evangelium podle Jana 18, 1 – 13

Getsemanská zahrada se rozprostírala na úpatí Olivové hory. Ježíš a jeho učedníci ji často navštěvovali a Jidáš, který už se se zástupem zbrojnošů vydal z Jeruzaléma na cestu, to dobře věděl.

Ježíš zde promodlil noc a když přišel dav ozbrojenců, nechal se zajmout. Zabránil i svým přátelům, aby ho se zbraní v ruce chránili.

Muži svírající Ježíše jej odváděli pryč. Když se chystali zajmout učedníky, zjistili, že se všichni rozutekli. Jeden z nich dokonce nechal svůj oděv v ruku vojáka, jenž ho držel, a unikl nahý. Když se Jan a Petr ujistili, že jim nehrozí nebezpečí, v bezpečné vzdálenosti následovali Ježíše a jeho vězňatele do Jeruzaléma. Zachvátily je obavy z toho, co se má stát.

Ježíš před veleradou

Evangelium podle Matouše 27, 59 – 75, Evangelium podle Marka 14, 57 – 72; Evangelium podle Lukáše 22, 54 – 71; Evangelium podle Jana 18, 12 – 27

Ježíše nejprve odvedli k Annášovi, tchánovi velekněze Kaifáše, který byl sám dříve veleknězem. Podrobně Ježíše vyslyšel. (...)

Annáš nařídil Ježíše svázat a odvést za Kaifášem na druhou stranu veleknězova domu. Mezitím si Jan, který se znal s Kaifášovými lidmi, vyžádal povolení, aby mohl přivést na nádvoří Petra. Sluhové rozdělali na nádvoří oheň. Jedna z veleknězových služek se na Petra obrátila: „Nejsi ty jeden ze stoupenců toho člověka?“ „Ne,“ zapřel jej poprvé Petr a přidal se k ostatním, kdo seděli u ohně, aby se zahřál. Jak tak u ohně rozprávěli, povšiml si někdo jeho galilejského přízvuku. Jedna ze služek na něj přísně pohlédla a řekla: „Jsi jedním z těch, co byli s tím z Nazaretu, co?“ Petr se zarazil. Celý zmatený vykoktal: „Nebyl jsem s ním. Ne, nevím o tom muži nic.“ Byl tak vystrašený, že se na chvíli raději od ohně vzdálil. Když odcházel, zaslechl kokrhat kohouta.

Po chvíli, když už mu v chladném nočním vzduchu začala být zima, se opět pomalu přiblížil k ohni. Zvolna se mu zase začal vracet klid, dokud ale okolostojící nezačali: „Ten tvůj galilejský přízvuk – tys určitě stoupencem toho Ježíše...“ Vyděšený

Pilátův soud

Evangelium podle Matouše 27, 1 - 31, Evangelium podle Marka 15, 1 – 20; Evangelium podle Lukáše 23, 1 - 25; Evangelium podle Jana 18, 28 – 40; 19, 1 - 15

Jidáš se brzy doslechl, že jeho učitele shledali vinným a on se nebránil. Zděšen tím, co provedl, popadl stříbrné mince a utíkal s nimi do chrámu v naději, že Ježíše propustí, když peníze vrátí. Když však kněžím řekl: „Zradil jsem nevinného,“ jen se pohrdavě ušklíbl. „To nás nezajímá,“ odpověděli, „to je tvoje věc!“ Jidáš mrštil peníze na zem, utekl a v zoufalství si vzal život.

Mezitím členové velerady odvedli Ježíše k Pilátovi, římskému místodržícímu. Obvinili ho ze spiknutí proti Římu,

Petr se v zoufalé snaze uniknout žaláři zapřísahal: „Říkám vám, že toho muže neznám!“ A zapřel tak Ježíše potřetí. V tom okamžiku podruhé zakokrhá kohout.

Ve stejné době vláčeli přes nádvoří Ježíše se svázanými rukama od Annáše ke Kaifášovi. Ježíš prošel těsně vedle Petra, otočil k němu hlavu a pohlédl mu přímo do očí. „Pamatuješ?“ říkal jeho pohled, „třikrát mne zapřeš, dřív než kohout dvakrát zakokrhá...?“ V jeho očích však kromě výčitky a smutku bylo tolik pochopení a lásky, že to Petr nemohl snést. Klopýtaje vyběhl z nádvoří ven na cestu a hořce se rozplakal.

Společně s Kaifášem čekali na Ježíšův výslech i členové židovské velerady. Předstupovali před ně jeden svědek za druhým, svědčili proti Ježíšovi, ale nenašly se ani dvě výpovědi, jež by se byly shodovaly, jak to vyžadoval židovský zákon.

(...) Jednou věcí však bylo chtít Ježíšovu smrt, druhou však vynést rozsudek. Protože v zemi vládli Římané, byli to jenom oni, kdo mohli nařídít popravu člověka. Bylo tedy třeba přesvědčit římského prokurátora Piláta, že Ježíš je hoden smrti.

z podněcování lidu k neposlušnosti a z toho, že se prohlašoval králem. Pilát hned postřehl nenávist kněží k Ježíšovi a řekl: „Sud'te ho podle vašich zákonů.“ Oni však opáčili: „Nemůžeme nikoho poslat na smrt.“

Pilát vyslyšel Ježíše v ústraní: „Ty jsi král židovský?“ zeptal se ho. „Ty sám to říkáš,“ odpovětil Ježíš. „Moje království není z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům, mé království však není odtud. Přišel jsem na svět, abych

vydal svědectví pravdy.“ „Pravdy!“ zopakoval Pilát. „Co je pravda?“

Vyvedl Ježíše ven k členům židovské velerady. „Neshledávám na tomto muži žádnou vinu,“ řekl.

Kaifáš namítl: „Přišel sem z Galileje a všude bouří lid svým učením. „Ach,“ podivil se Pilát, „ty jsi Galilejec?“ Obrátil se k členům velerady a řekl: „Tento muž podléhá pravomoci krále Heroda, jenž je v Jeruzalémě na oslavách velikonočních svátků,“ a poslal Ježíše k němu.

Herodes již dlouho toužil po setkání s Ježíšem. Chtěl se přesvědčit o jeho zázračných schopnostech. Ježíš však na jeho otázky neodpověděl ani slovem. Mlčením přecházel i obvinění vojáků, kteří ho k Herodovi provázeli. A tak se Herodes se svými vojáky od něho pohrdlivě odvrátil, vysmál se mu, dal ho obléci ve slavnostní šat a poslal ho zase zpět k Pilátovi.

Pilát znovu svolal veleradu. „Ani Herodes, ani já jsme neshledali na tomto muži nic, zač by si zasloužil trest smrti. Dám ho zbičovat a propustím ho.“

„Ne!“ křičeli. „Ukřižuj ho, ukřižuj ho!“ Pilát dal Ježíše zbičovat. Po bičování mu vojáci navlékli plášť šarlatové barvy symbolizující královský purpur, jež nosili jen vládcové. Na hlavu mu nasadili věnec z trní, symbol královské koruny, klekli si před ním volající: „Buď zdrav, židovský králi!“ Mlátili jej a plivali po něm.

Pilát chtěl Ježíše propustit, ale veleknězi velmi naléhali. Nakonec mu vyhrožovali, že když ho nechá odejít, nebude císařův přítel. Pilát už měl dříve velké problémy s římským císařem a další obvinění by ho zničilo. Proto Ježíšovi šarlatový plášť zase svlékl a nechal jej ukřižovat.

CHRISTIE-MURRAY, David. *Bible pro mladé*. 1. vyd. Bratislava: Mladé letá, 1998.

- 1) Co znamenají názvy evangelií a čísla před každým příběhem?
- 2) V kterou dobu se příběh odehrává?
- 3) Kdo nejvíce trval na přísném potrestání Ježíše?
- 4) Za kolik prodal Jidáš Ježíše?
- 5) Kdy Ježíš ostatním oznámil, že ho jeden z nich zradí?
- 6) Kolikrát Petr Ježíše zapřel? Proč to udělal?
- 7) Co se stalo s Jidášem, když si uvědomil dosah svého činu?
- 8) Kdo mohl rozhodnout o trestu?
- 9) Jakým způsobem přesvědčili veleknězi Piláta, aby nechal Ježíše ukřižovat?
- 10) Jak příběh pokračuje?

Řešení:

- 1) Místo, kde příběh najdeme v Bibli.
- 2) O Velikonocích.
- 3) Židovští kněží, jejich velerada.
- 4) Za 30 stříbrných, za cenu otroka.
- 5) Při večeři, dnes nazývané poslední večeře Páně.
- 6) Třikrát, měl strach o život, čekalo by ho nejmíň vězení.
- 7) Spáchal sebevraždu.
- 8) O trestu mohli rozhodnout veleknězi, ale nesměli nechat usmrtit člověka, to mohl pouze král Herodes, vládce Galileje, ve které Ježíš žije, a Pilát, zástupce Judeje.
- 9) Vyhrožovali mu, že ho očerní u císaře.
- 10) Ježíš byl na kopci Golgota ukřižován, pak pochován v hrobce (komůrka ve skále zavalená kamenem) a po třech dnech vstal z mrtvých a zjevil se Mariím i apoštolům.